

AÇIK ÖNERİMDİR (1)!

Havacılık Endüstrisinin Tüm Elemanlarına...

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.erel@canerel.com.tr

Küresel ölçekteki sorunlar ikinci ayına giren yaşamsal değişimler oluşturuyor; başlayan iş yükündeki azalış yakın gelecekte sürecek gibi. Ancak bu sürecin sonunda, ortalamaların çok ötesinde ağır ve yoğun bir süreç de bizleri bekleyecek; hazır mıyız? Merak bu coğrafyada hoş karşılanmaz da, gözü çöksün talihin; hem işimiz küresel ve hem de "...insanımın ve ülkemizin derdi derdin olacak!" ve "...saçınızı yıkadığınız şampuanla millete borçlanırsınız!" öğretileri ile büyütülmüşüz.

...o halde, bu sürecin, sahip olunan en değerli kurumsal varlığın geliştirilmesine yöneltilmesi ile gelecekte çok olumlu sonuçlar da fırsata dönüştürülmesi mümkün olabilir mi?

Havacılık ilgili ilk akla gelenler neler mi?

Örneğin...

Bir süredir araştırıyorum...

...en fazla gelişme ihtiyacı olan ve ortaya yeni çıkacak çalışma alanları nedir, bu alanlardaki işgücü kaynağı (uzaktan eğitimlerle) nasıl geliştirilir de oluşan bu iş boşluğunda o kaynağının nitel gelişimi sağlanır, yeni (a)normal hayata dönülüp devam eden ve hatta yeni oluşan işyelere yeniden iş gücü aranmaya başlandığında, çok daha yoğun olacağı belli olan o günlere hazırlıklı olunur diye düşünerek araştırıyorum!

İlk sırada, oluşan tehditlerle doğacak / gelişecek yeni işkollarındaki (daha çok IT ve internet bazlı - uzaktan erişim odaklı) uzmanlıklar ve ama muhakkak sahip olunan **mesleki yabancı dil(ler)i** geliştirmek olabilir.

Bir başkası, **uzaktan erişim olanakları ile mevcut durumda geliştirilmesine en fazla ihtiyaç duyulan alanlar** ve **bunlarla ilgili eğitim(ler)...**

Zaman içinde, IATA kaynaklı "[The most wanted training in the industry!](#)" mesajında araştırmam ile ilgili seçenek oluşturacak bir önerim görünce ekledim.

Tabii ki fotoğrafın sahibi bu kaynak olabilir; ancak, doğrudan havacılık ve uzay öğretim programlarına sahip ve geçen yıl sayıları doksana (90) yaklaşmış yükseköğretim kurumunun, onlarca havacılık eğitim merkezinin ve yavaşlayan havacılık endüstrisinin entelektüel ve mesleki gelişim kaynaklarının işbirliğinde, meslek yabancı dil dahil en fazla ihtiyaç duyulan geliştirme programları hazırlanarak meslektaşlarımızın gelişim ihtiyacı çok güzel karşılanabilir; hatta bölgeye/ dünyaya hizmet sunulabilir; ülkemiz de yarına daha kuvvetli çıkılabilir.

Örneğin...

Kapsamının, güncellenen/gelişen riske ve tehdide göre yeniden tanımlanması olasılığı bulunan "Havacılık Güvenliği" yapısı içine "Bio Güvenlik" konusunun alınmasının değerlendirilmesi, düzenleyici otorite, idareler ve (havayolu > havaalanı > ilgili diğer iş kolları akışı ile) işletmelerde ayrı bir işkolu şeklinde bu yapılandırmanın başlanarak, standartlar, usuller ve endüstriyel/teknolojik ana ürün, destek ürünü, test ve uygulama cihazları ve araçları da düşünülerek bunlara göre eğitimler ve (dünya henüz bu konuda da sertifikasyon araçlı gelişme engellemeleri oluşturmadan ön alınarak) yeterlilik belgelendirilmesi süreci düşünülmesine/oluşturulmasına başlanabilir. Hatta bu vesile ile dünyanın gelişimi ve yeni tehditleri dikkate alınarak- bu güvenlik yapısı içine "kimsayal ve nükleer" uygulama alanları da alınabilir...

Önceki düzende nispeten gelişmiş olan ve/veya özellikle de COVID-19 salgını etkileri ile mücadele işini ciddiye alıp üst seviyede mali yük üstlenen her ülke ve her havayolu faaliyete başlarken ve salgın sonrası düzene geçişte, karşısındakinden önce neler olduğu, ne önlemler alındığı ve nasıl uygulanacağını sorgulayıp *-geçmiş deneyiminin de etkisi ile de diyebilirm ki, gelip bizzat yerinde görerek-* karşılıklı anlaşmalarını geçerli kılacakları, hata belki yenileme isteyecekleri o günlere hazırlanılabilir...

Örneğin...

Otuz yılı geçen sürede doğrudan uğraşı alanım olan, hava aracı (kontrol, bakım, tutum, yenileme, lojistik gibi) satış sonrası hizmetler alandaki faaliyetler ve ilgili – belki de bazıları ilk defa yapılacak- taktik ve operasyonel uygulamalar...

Filolardaki hava araçlarının parklanması, bu amaçla kullanılacak (bağlı nemi park ve stokaja uygun olan/olmayan, çok işleyen/az işleyen, paralel operasyona olanak veren/vermeyen gibi) hava meydanlarına çekileceklerin yerde faal kalma maliyet/gün ve ömür kısalması etkisi farklılıklarını, bunun filonun ve işletmenin faal ve göreve hazır varkalışına etkileri öngörümü için akademi-endüstri işbirliği araştırmaları...

Bu amaçla,

- Gelecek 6 ay ve yıl boyunca,
...en düşük bağlı neme sahip hava meydanlarını tespiti analizinin,
...filonun çoğu parklanacak olsa ve her meydana 30-50 uçak park edilse, en düşük bağlı neme sahip ilk 10-15 havameydanı analizinin,
- Park ağırlığı erişim ve uygulama kolaylığı nedeni ile İstanbul hava meydanlarına verilir ise bu kazanç karşılığı kaybedilecek değerlerin analizinin,
- Parklara çekilen uçaklara yönelik,
  - Kontrol, bakım ve işletim gereklerine ve kullanıma geçiş olasılığına göre parklama (optimizasyon) yazılımının,
  - Kontrol ve bakım özel usulleri (izleme, uygulama ve arşivleme) yazılımının,ilavelerinin hazırlanması ve kullanılmakta olan kurumsal işletim-bakım-tutum yazılımlarına yerleştirilerek geliştirilmesini,

yapılması...

Örneğin...

Her işlevde ve süreçta yaşananlarla ilgili "Alınan Dersler" oturumunun düzenlenerek tespit edilenlerin yeniden belirlenecek usul ve süreçlere yansıtılması...

Evet, belli ki uzun süre #EvdeKal'acağımız ve şairin dediği gibi;

"Kapının arkasında bekleyen hayat cıvıl cıvıl

Ağrılar sızılar denecek

Yumuşak ılık bir yaz akşamı inecek..."

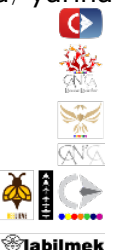
ve o yaz akşamında, yani bu kapıların arkasındaki hayata yeniden döndüğümüzde "...içerdeyken neler yaptın?" diye sorulacak; en azından vicdanımız soracak; cevaba hazır mıyız? Gördüğüm:

"Ya Bekleyeceğiz..."

...Ya da Bekleneceğiz!

Hazır uzaktan erişim/eğitim teknolojileri de bu çabaları destekler seviyede gelişmiş durumda; yarına işbirliği ile beraberce hazırlanalım mı; ne dersiniz?

Bu vesile ile insanlığa acil şifa, hepimize güç, kuvvet ve sabır dilerim.

NOT: Makalemi kalama aldıktan sonra geçen zaman içinde gördüğüm, örnek alınabilecek ve ders çıkarılabilecek ilaveleri de buraya işleyeceğim; değerli okuyucumun benzer amaçla bildireceklerini de bu kapsamda paylaşacağım:

1. Dünyanın saygın üniversitelerinin internet üzerinden (Eğitim-Öğretim, İş, Kişisel Gelişim, Beşeri Bilimler, Mühendislik alanlarını da kapsayan) özellikle yöneticileri ilgilendiren kursların da "[Here are 450 Ivy League courses you can take online right now for free](#)" başlıklı metin üzerinden erişilen Class Central üzerinden başvurularak ücretsiz temin edilebileceğini gördüm; ücreti verilerek sertifikaları da alınabiliyor.
- 2.

